

OPERATIIVINEN SOPIMUS 2020: Osavuositarkastuksen raportointi

Toimiala: Hyvinvointitoimiala

Palvelualue: Terveyspalvelut

1 Taloudelliset tavoitteet

1.1 Määrärahat

1.000 €	TOT 2019	TA 2020	Ennuste 2020
Tulot	20 150	20 273	18 306
Menot	121 319	120 814	127 913
Netto	101 169	100 541	109 607
Muutos-%	+ 4,6 %		+ 8,3 %

2 Resurssien käyttö

2.1 Työvoiman käyttö

	TOT 2019	TA 2020	Ennuste 2020
Htv	1309,1	Tavoite tarkennetaan myöhemmin	1352
Palkat ja palkkiot	57 959 603	58 680 988	59 919 593
Sijaistus %	59,5 %	64	67,6%
Sairauspoissaolo%	4,8 %	4,1	4.7%

3 Tunnusluvut

3.1 Tavoitteelliset tunnusluvut

Tunnusluku	Tyyppi	TOT 2018	TOT 2019	TA 2020	Toteuma 06/2020	Arvio TOT 2020
Terveysasemat						
Vuosikustannukset/asiakas	T/T	240 (234)	262	236	..	-
Sähköinen asiointi	K/T	14 968	18 738 as	40 000	13 136 as	30 000
Paljon palveluita käyttävät (vuosittaisia lääkäri-käyntejä 8 tai enemmän), lkm	V, T/T	..	1800 as		-	
Hoitaja- ja lääkärikäynnit yhteensä /hoitaja- ja lääkäri työvoima	V, T/T	..	251 776		109 753/-	220 000/...
Puhelujen lukumäärä	V, T/T	..	296 540	300 000	159 449	320 000
Peittävyys:						
• koko väestö	S/P	40,7 %	39,0 %	42 %	31 %	40 %
• 65 vuotta täyttäneet	S/P	73,3 %	72,7 %	74 %		70 %
• peittävyys terveysasemat + EPLL/vuosi	S/P	..	..	-		-
• peittävyys terveysasemat, viimeiset 3 vuotta	S/P	..	64,2 %	-		60 %
Suun terveydenhuolto						
Asiakkaat	V	60 821	63 503	64 000	34743	50 000
Käynnit (kum):						
• Ostopalvelu	K/T		0	0	0	0
• Opetushammashoito	K/T	23 791	22 517	20 000	6514	17 000
• Erikoishammashoito	K/T	19 593	20 283	14 000	7353	14 000
• Perushammashoito:	K/T	129 636	135 769	131 000	46184	106 000
o hammaslääkäri	K/T	84 894	86 258	77 500	31224	70 000
o suuhygienisti	K/T	36 482	40 625	44 500	11919	30 000
o hammashoitaja	K/T	8 186	8 886	9 000	3041	6 000
• Kiireellinen hoito	K/T	27 812	28 072	27 000	13296	27 000
• Alueellinen päivystys	K/T	1 378	1 519	1600	559	1300
Vastaanottokäyntien määrä /työvoima	K/T	..	..	-	-	
Peittävyys:						
• koko väestö	S/P	31,7%	32,4 %	32%	18 %	25 %
• 75 vuotta täyttäneet	S/P	24,9%	26,8 %	24 %	15 %	19 %

Kiireettömään hoitoon pääsy	S/P	96 vrk	106 vrk	<4kk	159 vrk (vko 26)	6kk
Jatkohoitoaika (T3J), mediaani	S/P	96 vrk	106 vrk	<4kk (sama kuin T3)	koronatilanteen takia ei määritetty	< 6kk
Polikliiniset palvelut						
Poliklinikoiden avohoitokäynnit (kum):						
• Silmätautien pkl	K/T	8 116	9 453	10640**	5058	10120
• Korva-, nenä- ja kurkkutautien pkl	K/T	7 657	8 251	10400**	3659	7500
• Lasten ja nuorten pkl	K/T	14 923	14 552	20800**	9140	18000
• Lastenneurologian pkl	K/T	14 452	5 093	5600	2396	4800
* seurantatapa on muuttunut aiemmista vuosista						
** THL:n ohjeistama hilmotilastointi muuttunut 1.6.2019 silmäpkl, korvapkl, LNP						
Lääkinnällinen kuntoutus:						
Asiakkaat	V	26 231	26 592	26 700	15088	26 700
Palvelutapahtumat (à 45min, kum):	K/T	181 298	190 323	191 000	79713	160 000
• Toimintaterapia	K/T	21 084	21 866	23 000	10830	21 000
• Puheterapia	K/T	15 048	16 520	16 550	6246	12 350
• Asiantuntijatyö	K/T	11 139	13 702	13 700	7686	14 000
• Fysioterapia	K/T	114 077	116 520	119 500	48895	97 000
• Fysiatría	K/T	1 917	2 118	*	*	*
*(fysiatrian lääkäri-toiminta vuokrattu VSSHP:lle)						
Kotiin vietävien palvelutapahtumien osuus (ei sisällä tk-lääkärin lähettämiä)	K/T	21%	22,9 %	23 %	21,0%	23 %
				pohjaluku käytössä		
Poliklinikat:						
• Hoidon tarpeen arviointi <3 vk	S/P	toteutunut	< 3 vko	< 3vk	<3vk	<3vk
• Hoidon aloitus <6 kk	S/P	toteutunut	< 6 kk	< 6kk	<6kk*	<6 kk
Lääkinnällinen kuntoutus/fysiatría:						
• Hoidon tarpeen arviointi <3 vk	S/P	toteutunut	< 3 vk	**	**	**
• Hoidon aloitus <3 kk	S/P	toteutunut	< 3 kk	**	**	**
Lääkinnällinen kuntoutus/puheterapia:						
• Hoidon tarpeen arviointi <3 vk	S/P	toteutunut	< 3vk	< 3 vk	< 3 vk	< 3 vk
• Hoidon aloitus <6 kk	S/P	toteutunut	< 6 kk	< 6 kk	< 6 kk*	< 6 kk

*pandemian vuoksi muutamia ylityksiä,pääsääntöisesti <6kk, ** huom. lasten puheterapiassa ja kuulonhuollossa hoitotakuu ylittyy **(fysiatrian lääkärivo-toiminta vuokrattu VSSHP:lle)						
Sairaalapalvelut						
Akuuttihoidon osastoryhmä:						
• Akuuttiosasto						
o päätyneet hoitajaksot	K/T	3757	3462	3800	1593	3400
o hoitajaksotien pituus ka	T/T	9,78	10,6	< 10	10,31	10,3
• Geriatriin arviointiyksikkö						
o päätyneet hoitajaksot	K/T	858	749	850	358	750
o hoitajaksotien pituus ka	T/T	7,49	8,16	< 7	7,05	7
• Sisätautiin poliklinikakäynti						
• Kotisairaalaikäynti	K/T	27 093	24 171	24000	12339	24000
• Gastroenterologian poliklinikakäynti	K/T	10 358	10 347	10500	6286	12000
• Geriatriin poliklinikakäynti	K/T	5774	4257	5000	2073	4200
o käynnit						
o omaan asumispaikkaan lähetetyt %-osuus	K/T L/V	3223 48%	3 473 55,5 %	3300 50 %	2403 47,8%	4000 50 %
• Geriatriin muistipoliklinikka						
o käynnit (sis. käynnin korvaavat puhelut)	K/T		1209	950	663	1200
• Palliatiivinen hoito osasto 4 D						
o päätyneet hoitajaksot	K/T	78	117	120	70	140
• Palliatiivinen osasto Karinakoti/Moikoinen	K/T					
o päätyneet hoitajaksot			..	..	50	120
o hoitajaksotien pituus (ka)			..	..	33,62	33
• Kotisaattohoitoa tukeva osasto (nimimuutos)						
o päätyneet hoitajaksot	K/T		..	540	283	550
o hoitajaksotien pituus (ka)			..	< 14	9,29	9
• Kotisaattohoito	K/T					
o Potilasmäärä			..	..	149	150
o Käynnit			..	..	166	9600
o Kotikuolemat			..	..		85
• 75-vuotisneuvola			..	..		
o Käynnit			..	..	824	750

Kuntouttavan hoidon osastoryhmä:						
• Kuntouttava osastohoito						
○ päätyneet hoitokaksot	K/T	1747	1 656	1750	925	1800
○ hoitokaksujen pituus ka	T/T	30,01	29,67	30	27,27	28
• Muistikuntoutusosastohoito						
○ päätyneet hoitokaksot	K/T	64	60	70	18	..
○ hoitokaksujen pituus ka	T/T	49,16	57,75	< 40	60,5	..
• Kaskenlinnan kuntoutuskeskus						
○ päätyneet hoitokaksot	K/T	274	284	300	142	300
Sairaalahoitosta valmiiden sairaalaosastolla olevien potilaiden keskimääräinen määrä pitkäaikais-hoidon jonossa poikkileikkaustilanteessa	K/T	24	16	< 10	12	10
Hoido- ja palvelutakuun toteutuminen:						
• Hoidon tarpeen arviointi	S/P	<3 vkoa	< 3 vkoa	< 3 vkoa	< 3 vk	< 3 vkoa
• Hoidon aloitus	S/P	< 6 kk (paitsi osa sydäntutkimuksista)	< 6 kk paitsi osa sydän ja mahasuolikanavan tutkimuksista	< 6 kk	< 3 kk (paitsi osa sydän- ja mahasuolikanavan tutkimuksista)	< 3 kk (paitsi osa sydän ja mahasuolikanavan tutkimuksista)
Lääkehuollon toimitusvarmuus ja –nopeus (%-osuus sisätautisairaalan tilauksista, jotka toimitetaan kokonaan samana päivänä tai viimeistään kolmantena arkipäivänä)	S/P	75/95%	82/97 %	75/95 %	85/99%	80/95 %
Koko palvelualueen yhteiset:						
Asiakastytyväisyyskyselyt:						
• kouluarvosana (ka) asteikko 1-10	L/V	9,0	9,1	9,1	..	-
• palvelun arviointi (ka) asteikko 1-5	L/V	4,6	4,6	4,5	..	-
Terveyspalveluiden peittävyys/vuosi	S/P		..	-	..	-
Terveyspalveluiden peittävyys/3 viimeistä vuotta	S/P		..	-	..	-

Tunnusluvun tyyppi:

V= Volyymi

L/V=Laatu/vaikuttavuus

S/P=Saataavuus/peittävyys

T/T=Tuottavuus/taloudellisuus

Palvelualuejohtajan nostot/yhteenveto osavuosisikatsauksesta:

Koronapandemiaan varautuminen ja suojautumistoimet ovat merkittävästi vaikuttaneet terveyspalveluiden toimintoihin, kun kiireetöntä hoitoa jouduttiin vähentämään tartunnoilta suojaamisen takia kevään 2020 aikana. Tämä näkyy lähes kaikkien vastaanottokäyntien määrien vähenemisenä sekä jossain määrin myös hoitajaksojen määrissä osastoilla. Tämän vuoksi luvut eivät täysin ole vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Sähköinen asiointi on samalla lisääntynyt, mikä on tavoiteltava toimintamalli myös jatkossa.

Talouden ennusteen osalta suurimmat poikkeamat talousarvioon nähden liittyvät toimintatuottojen vähenemiseen (-1,9 M€) sekä vuokratyövoiman käyttöön (+2,6 M€). Kolmas suuri ylitys liittyy vuokriin, joissa toimialakohtaisen kohdentamisen muutos näkyy terveyspalveluiden talousennusteessa mutta toimialakohtaista vaikutusta ei ole. Toimintatuotoista erityisesti asiakasmaksutuotot ovat jääneet merkittävästi alle talousarvion, koska käynnit ja hoitajakset vähenivät koronakevään aikana. Covid-19 -testausten lisääntynyt määrä tulee näkymään koko vuoden laboratoriokustannuksissa. Koska etävastaanotoilta käsin on tehty diagnostisia tutkimuksia potilaiden terveydentilan arvioimiseksi, oleellista laboratorio- ja kuvantamistutkimusten kustannusten vähenemistä ei vastaanottokäyntien määrän merkittävästä vähenemisestä huolimatta ole tapahtunut. Diabetes- sekä muiden tutkimus- ja hoitotarvikkeiden lisääntynyt tarve on aiheuttanut yhteensä noin 0,5 M€ talousarviopoikkeaman. Vaikka diabeteksen hoitotarvikkeista koituu isoja kustannuksia, näillä lisätään hoidon vaikuttavuutta. Hyvällä varhaisvaiheen hoidolla voidaan merkittävästi vähentää diabeteksen vaikeita myöhäisvaikutuksia, joten paremman hoitotasapainon saavuttamiseksi tarvittavien investointien kustannusvaikuttavuus on hyvä.